

Handläggare
Marianne Berg Ekborn
Telefon: 508 35 514

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 28 november 2013

Ärende 3

Yttrande över Strategi för miljöbilar och drivmedel - för ett fossilfritt Stockholm

Förvaltningens förslag till beslut

Som yttrande över remissen Strategi för miljöbilar och drivmedel - för ett fossilfritt Stockholm hänvisa till vad som sägs i detta tjänsteutlåtande.

Charlotte Svensson
Arbetsmarknadsdirektör

Thomas Lundberg
Ekonomichef

Sammanfattning

I miljö- och hälsoskyddsnämndens strategi för miljöbilar och drivmedel – för ett fossilfritt Stockholm redovisas vad staden kan göra inom miljöbilsområdet för att klara målen i stadens miljöprogram och påbörja den omställning som Färdplan 2050 anger.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att det är möjligt, men svårt, att nå de flesta mål i miljöprogrammet och menar att det krävs en kraftsamling för att detta ska lyckas. Nationella beslut om styrmedel och lagar som gynnar de fossilfria och klimatsmarta alternativen har också en avgörande betydelse.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att det är bra med en strategi och ser de föreslagna åtgärderna som angelägna för att uppnå målen. Förvaltningen delar miljö- och hälsoskyddsnämndens uppfattning om att det är viktigt att vara medveten om att staden kan påverka utvecklingen genom att vara en aktiv föregångare, initiativtagare och upphandlare.

Inom arbetsmarknadsnämndens verksamheter används miljöbilar, varav en är elbil. Målet för 2013 är att andelen miljöbränsle ska vara 70 procent och för 2014 är ambitionen att öka denna andel.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har översänt remissen Strategi för miljöbilar och drivmedel – för ett fossilfritt Stockholm till alla stadens nämnder och styrelser. Remisstiden går ut den 20 december 2013.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade den 3 oktober 2013 att föreslå kommunfullmäktige anta strategin för miljöbilar och drivmedel. Nämnden beslöt även att miljö- och hälsoskyddsnämnden ska verka för att miljöbilsdefinitionen på sikt skärps.

Ärendet

I miljöförvaltningens tjänsteutlåtande redovisas att det är möjligt, men svårt, att nå de flesta målen i stadens miljöprogram till år 2015 och påbörja den omställning som Färdplan 2050 anger. För att detta ska lyckas krävs en kraftsamling.

I ärendet redovisas att målen om att 20 procent av alla nya bilar som säljs i Stockholm och att 16 procent ska vara förnybart drivmedel är osäkra på grund av avsaknad av nationella styrmedel och incitament. 10 procent miljölastbilar i nyförsäljningen bedöms heller inte uppnås.

För stadens egna fordon beräknas målen uppnås om att alla bilar är miljöbilar och använder miljöbränsle samt att 85 procent av bränslet i biobränslebilarna är miljöbränsle. Ambitionen om åtta procent elbilar till år 2015 bedöms kunna uppnås, förutsatt att förvaltningar och bolag får merkostnaden täckt.

Arbetsmarknadsförvaltningen noterar att i finansborgarrådets förslag till budget för 2014 föreslås att andelen elbilar ska vara nio procent.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden redovisar att en mycket stor utmaning är att sluta använda fossila drivmedel och att halvera fordonens energiförbrukning. En avgörande betydelse för detta är nationella beslut om styrmedel och lagar som gynnar de fossilfria klimatsmarta alternativen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att definitionen av vad som är en miljöbil behöver uppdateras regelbundet. Målet i färdplanen är att till år 2050 helt övergå till förnybara drivmedel och att

minska fordonsflottans energianvändning med 50 procent. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska verka för att miljöbilsdefinition på sikt skärps genom ökade utsläppskrav för fossildrivna bilar och bilar drivna med förnybart drivmedel.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden redovisar att tillkommande åtgärderna för stadens egen fordonspark kräver ökade resurser med 1,5 mnkr år 2014 och 3,0 mnkr år 2015. Detta för att ersätta tidigare medel/bidrag från Energimyndigheten som stadens nämnder och bolag idag, via elbilsupphandlingen, får för elbilar och laddhybrider och som upphör i mitten av 2014. Vidare föreslår miljö- och hälsoskyddsnämnden ytterligare resurser på 1,0 mnkr för att finansiera en stödfunktion som ska underlätta för stadens och näringslivets transportköpare att upphandla miljöfordon och förnybara bränslen.

Miljöförvaltningens rapport: Strategi för miljöfordon och förnybara drivmedel – för ett fossilfritt

I miljöförvaltningens rapport Strategi för miljöfordon och förnybara drivmedel – för ett fossilfritt Stockholm listas åtgärder som ska göra det enklare för stockholmare och företag att välja miljöbil, miljölastbil och miljöbuss samt att tanka dem med förnybara drivmedel eller ladda dem med förnybar el. Genom dessa åtgärder bedöms flertalet av målen i stadens miljöprogram kunna uppnås.

Förslagen som rör personbilar är bland annat hur Stockholms stad kan påverka fordonsutbudet och öka andelen miljöbilar samt påverka utbudet av förnybara drivmedel och möjliggöra laddningsplatser på gatumark samt åtgärder som gynnar bilpooler. Vidare föreslås att Stockholm stad, via lokala styrmedel, ska främja invånarnas användning av miljöbilar genom lokala trafikföreskrifter, parkeringsregler, miljötaxifickor och liknande för att gynna miljöfordon och bilpoolsbilar.

Förslag till åtgärder som rör tunga fordon och bussar är att skapa en stödfunktion som underlättar för staden och näringslivets transportköpare att upphandla miljöfordon och förnybara drivmedel samt utveckla de gemensamma miljökraven. Staden ska vidare vid egen upphandling prioritera bussar som uppfyller miljökraven samt undersöka möjligheten att ställa krav på bussar som angör Stockholms hamnar och färjeterminaler.

Förslagen som rör stadens egen bilpark är bland annat att skärpa miljöbilsmålet, reservera resurser för att ersätta förvaltningar och bolag för merkostnader samt att upphandla bilpoolstjänster.

Staden föreslås verka för en förändring av regelverk genom att påverka kommande skärpning av miljöbilsdefinitionen, verka för nationella styrmedel som är tillräckliga för att nå målen om fossiloberoende fordonsflotta samt att de nationella vägledande miljökraven vid upphandling av transporttjänster inom offentlig sektor höjer lägsta kravet till att år 2030 enbart omfatta miljöfordon och år 2050 enbart förnybara drivmedel.

Slutligen föreslås att lagstiftningen påverkas så att det går att ge fördelar till bussar som uppfyller stadens miljökrav, exempelvis angöring hållplatser, uppställningsplatser och kollektivtrafikfält.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att det är bra med en strategi och ser de föreslagna åtgärderna som angelägna för att uppnå målen i stadens miljöprogram och i färdplanen för ett fossilbränslefritt Stockholm. Förutsättningarna och möjligheterna inom miljöbils- och drivmedelsområdet är komplext och föränderligt. Det är därför särskilt angeläget att strategin hålls aktuell.

Arbetsmarknadsförvaltningen delar miljö- och hälsoskyddsnämndens uppfattning om att det är viktigt att vara medveten om vad staden kan påverka och att staden kan påverka utvecklingen genom att vara en aktiv föregångare, initiativtagare och upphandlare. Vidare anser förvaltningen att förslaget om att miljöförvaltningen fortsatt bistår förvaltningar och bolag i hur de kan bli fossilbränsleoberoende är bra. Förvaltningen noterar att i finansborgarrådets förslag till budget för år 2014 anges att miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för att kompensera stadens nämnder och bolag för den merkostnad som inköp av miljöfordon innebär.

Inom arbetsmarknadsnämndens verksamheter pågår ett aktivt arbete i syfte att verksamheterna ska agera miljövänligt. Medarbetarna agerar på ett sådant sätt att de bidrar till att minska miljöbelastningen från transporter och resor. Inom nämndens verksamheter används miljöbilar, varav en är elbil. Målet för 2013 är att andelen miljöbränsle ska vara 70 procent. För 2014 är ambitionen att öka denna andel, vilket borde vara möjligt då utfallet i tertiärrapport 2 för 2013 var 84 procent.

Arbetsmarknadsnämnden föreslås att som yttrande över remissen hänvisa till vad som sägs i detta tjänsteutlåtande.

Bilagor

- 1 Remissen Strategi för miljöbilar och drivmedel –
för ett fossilfritt Stockholm
-